

УДК 81'276.6:330.101.54]-044.965(045)
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/72-3-26>

Юрій СИЛОВАНЮК,
orcid.org/0009-0005-0250-7264
аспірант кафедри германської і фіно-угорської філології
Київського національного лінгвістичного університету
(Київ, Україна) sylovanyuk@gmail.com

СТРАТИФІКАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕРМІНІВ ЗА МІКРО- ТА МАКРОСФЕРАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗІ

Стаття присвячена актуальній проблемі стратифікації економічних термінів за мікро- та макросферами, які відповідають різним рівням аналізу економічної системи. Автор досліджує міждисциплінарний характер терміну стратифікація, який використовується в різних галузях знання, таких як геологія (стратифікація гірських порід), гідрогеологія (стратифікація водних горизонтів), соціологія (стратифікація суспільства) та ін. Автор аргументує, що поняття стратифікації найбільш поширене у сфері соціології, де воно позначає розташування індивідів і груп згори вниз горизонтальними шарами за ознакою нерівності в прибутках, власності, рівні освіти, обсягу влади, професійному престижі, стилі життя, віку, статі тощо. Оскільки поняття стратифікації є найбільш поширеним у сфері соціології, то автор припускає, що його трансфер в економічну сферу відбувся з цієї науки. Автор проаналізував існуючі підходи до визначення та класифікації економічних термінів, які використовуються в науковій літературі та практиці, та запропонував власну систему критеріїв для їхньої стратифікації. Критерії базуються на таких параметрах, як рівень абстракції, масштабність, об'єкт дослідження, дисциплінарна диференціація. Автор також розкриває значення термінології в економіці як системи найменувань економічних явищ і понять, які відображають рівень розвитку держави, національної й економічної свідомості, а також національної культури. Взаємодія мікро- та макроекономіки формує цілісну картину функціонування економічної системи. Існування цієї дихотомії в економічній науці породжує дискусію щодо коректного вживання фахової термінології. Наприклад, термін "бюджет" може належати до мікросфери, якщо він стосується планування доходів і витрат окремого суб'єкта господарювання, або до макросфери, якщо він стосується планування доходів і витрат держави або сектора економіки. Стаття демонструє, що стратифікація економічних термінів за мікро- і макросферами є комплексним і зручним підходом для вивчення фахової економічної термінології, який допомагає ієрархізувати економічні поняття, відобразити системні зв'язки між ними та визначити їх роль і місце в економічному житті.

Ключові слова: економічні терміни, мікроекономіка, макроекономіка, стратифікація, система критеріїв, дихотомія в економічній науці, фахова економічна термінологія.

Yuriy SYLOVANYUK,
orcid.org/0009-0005-0250-7264
Postgraduate Student at the Department of Germanic and Finno-Ugric Philology
Kyiv National Linguistic University
(Kyiv, Ukraine) sylovanyuk@gmail.com

STRATIFICATION OF ECONOMIC TERMS BY MICRO- AND MACROSPHERES OF ECONOMIC FIELD

The article addresses the pertinent issue of stratifying economic terms according to micro- and macrospheres, which correspond to different levels of economic system analysis. The author explores the interdisciplinary nature of the term «stratification,» which is used in various fields of knowledge such as geology (stratification of rock formations), hydrogeology (stratification of water horizons), sociology (stratification of society), etc. The author argues that the concept of stratification is most functional in the field of sociology, where it denotes the arrangement of individuals and groups from top to bottom in horizontal layers based on inequality in income, ownership, level of education, power, professional prestige, lifestyle, age, gender, etc. Since the concept of stratification is most widespread in sociology, it is assumed that its transfer to the economic sphere occurred from this science. The author analyzes existing approaches to defining and classifying economic terms used in scientific literature and practice, and proposes their own system of criteria for their stratification. The criteria are based on parameters such as level of abstraction, scalability, object of study, disciplinary differentiation. The author also elucidates the significance of terminology in economics as a system of designations of economic phenomena and concepts that reflect the level of development of the state, national and economic consciousness, as well as national culture. The interaction of micro- and macroeconomics forms a holistic picture of the functioning of the economic system. The existence of this dichotomy in economic science engenders a discussion about the correct use of professional terminology. For example, the term "budget" may belong to the microsphere if it refers to the income and

expenditure planning of an individual economic agent, or to the macrosphere if it refers to the income and expenditure planning of the state or a sector of the economy. The article demonstrates that the stratification of economic terms by micro- and macrospheres is a comprehensive and convenient approach to studying professional economic terminology, which helps to hierarchize economic concepts, reflect systemic connections between them, and determine their role and place in economic life.

Key words: *economic terms, microeconomics, macroeconomics, stratification, system of criteria, dichotomy in economic science, professional economic terminology.*

Постановка проблеми. Термінологія в економіці є системою найменувань економічних явищ і понять, які використовуються в законодавстві, діловій документації та економічних науках. Рівень наукового вивчення термінології, ступінь її розроблення та систематизації на основі національної мови є показниками розвитку держави, національної й економічної свідомості, а також національної культури у різних її проявах (Товстенко, 2022).

Економічні терміни відображають різноманітні поняття, явища, процеси, закономірності і категорії, необхідні для формування, передачі та засвоєння економічних знань та розв'язання економічних проблем. Однак ці терміни не є однорідними та статичними, вони мають різні рівні абстракції, специфіки вживаності й функціональності. Тому питання систематизації та упорядкування економічних термінів і донині залишається дискусійним як для лінгвістів, так і для перекладачів-практиків фахової мови економіки.

Мета статті дослідити міждисциплінарний характер терміну стратифікація, який використовується в різних галузях знання; проаналізувати існуючі системи класифікації економічних термінів; запропонувати систему критеріїв для стратифікації економічних термінів за мікро- та макросферами.

Аналіз досліджень. Під час дослідження проведено аналіз використання терміну «стратифікація» у різних наукових галузях. Особлива увага приділена його застосуванню у соціології, зокрема за роботами К. Девіса, У. Мура та М. Вебера, що досліджували причини та наслідки соціальної нерівності. Крім того, проведено аналіз процесу становлення та розвитку економічної терміносистеми за роботами А. Сміта, Дж.М. Кейнса, М. Туган-Барановського, П. Семюелсона і В. Нордгауза, а також розглянуто існуючі підходи до класифікації економічних термінів. Українські економісти та мовознавці (В. Товстенко, Л. Шевченко, О. Петрина, А. Гриценко, І. Малий, С. Панчишин, П. Островерха, Т. Смовженко, Г. Стеблій,

А. Чухна, Т. Дячук та І. Кочан) підкреслюють необхідність уніфікації знань з мікро- та макроекономіки. Цей процес, на їхню думку, допоможе створити нову економічну парадигму та виховати нове покоління економічних агентів в Україні.

Водночас, існуюча система класифікації термінів не враховує ієрархічний характер економічних термінів, тому ми пропонуємо власну систему критеріїв для стратифікації економічних термінів за мікро- і макросферами. Це дозволить краще відобразити роль та місце цих термінів у економічному житті.

Виклад основного матеріалу. Виходячи із наших спостережень, припускаємо, що основною характеристикою стратифікації в різних галузях є ієрархічний розподіл елементів системи шарами або стратами. Ця спільна ознака, насамперед, ієрархічна структура може бути основним принципом для класифікації економічних термінів за мікро- та макроекономічними сферами, оскільки обидві сфери можна розглядати як групи шарів, розділених за певними критеріями.

Великий тлумачний словник сучасної української мови визначає термін стратифікація як спеціальне поняття, що означає розміщення чогонебудь шарами, шаруватість (Бусел, 2007).

Завдяки своїй універсальності термін стратифікація застосовується в геології, де під ним розуміють – послідовність залягання геологічних відкладів (осадів і осадових порід) шарами, пластами, товщами у вертикальному розрізі (Білецький, 2013); в метеорології – розподіл температури повітря на різних висотах (Проценко, 2007); в біології – вертикальне шарування життєвого простору, ніби «за поверхами» (Лановенко, Остапшина 2013); в медицині – групування пацієнтів на основі комплексного, мультимодального профілювання з використанням біологічних, клінічних, візуалізаційних, екологічних та реальних даних (Torres, 2022); в політології – процес розшарування суспільства на різноманітні (в першу чергу – соціальні) верстви, розташовані в ієрархічному порядку за доступом до політичної участі

та влади, в економіці – стан у суспільстві, коли соціальні класи розділені або розширені за економічними ознаками (Davis, 2019). У лінгвістиці він також уведений у науковий обіг на позначення ідеї про те, що мова організована у вигляді ієрархічно впорядкованих шарів (мовних рівнів), таких як фонологія, морфологія, синтаксис і семантика (Gleason, 1964).

Проте найбільш поширеним термін стратифікація є у сфері соціології, тому припускаємо, що його трансфер в економічну сферу відбувся з цієї науки.

В соціології цей термін описує розташування індивідів і груп за ознаками нерівності у прибутках, власності, освіті, владі, престижі, стилі життя, віці, статі тощо. Дослідники К. Девіс та У. Мур вважали її результатом несвідомого розвитку суспільства. За їхньою теорією, нерівність стимулює індивідів до виконання соціальних ролей, найвищі винагороди отримують позиції, ключові для суспільної системи. Такі позиції стимулюють талановитих людей до дій (Davis, Moore 1945). Згідно з поглядами М. Вебера, німецького соціолога та економіста, суспільство можна розділити на три системи, що базуються на економічних, політичних та престижних ієрархіях (Barbalet, 1980).

Отже, стратифікація є міждисциплінарним терміном, що свідчить про його універсальність та важливість для аналізу різноманітних об'єктів та процесів, які можна класифікувати за певними критеріями.

Ієрархічний підхід дозволяє враховувати природу взаємозв'язків для розподілу економічних понять на різні рівні складності з урахуванням загальних закономірностей та конкретних деталей в системі економіки.

Етап становлення економічної науки як самостійної галузі знань переважно пов'язують із опублікуванням у 1776 році праці Адама Сміта «Дослідження про природу і причини багатства народів». Термін «політична економія» вперше був використаний у 1614 році французом Антуаном де Монкретьєном для позначення науки про суспільно-господарські відносини, яка у XVII–XVIII століттях передусім існувала для дослідження питань державного управління (King, 1948).

Широке розуміння терміна «економіка» та в подальшому «мікроекономіка» значною мірою пов'язане з опублікованою у 1890 році працею англійського вченого Альфреда Маршалла «Принципи економіки» (Петрушенко, 2012).

З плином часу мікроекономіка почала розвиватися не лише на основі неокласичних концеп-

цій, але й завдяки новим дослідженням інших економічних шкіл, зокрема неонституціоналізму. Останній виник у 20–30-х роках XX століття на основі історичної школи, а назву отримав від книги Дж. Комонса «Інституційна економіка», що вийшла у 1924 році (Панчишина, Островерха 2006).

Проте Дж. М. Кейнс критикував неокласичну школу у своїй праці «Загальна теорія зайнятості, процента і грошей» (1936 р.), сформулював основні тези нової макроекономічної теорії, та пропонував державне втручання через стимулювання сукупного попиту, що визначило його роль як основоположника макроекономіки та вплинуло на подальший розвиток економічної теорії та політики (Панчишина, Островерха 2006).

Хоча Дж. М. Кейнс визнають основоположником макроекономіки, сам економіст вважав «батьком макроекономіки» М. Туган-Барановського, видатного українського науковця. М. Туган-Барановський став першим економістом зі Східної Європи, чії праці з дослідження теорії ринку та економічних криз отримали світове визнання та залишаються актуальними для економіки найрозвиненіших країн світу (Barnett, 2001).

Подальший внесок у розвиток економічної теорії відбувся завдяки публікації праці «Економікс» П. Семюелсона і В. Нордгауза в 1948 році, яка спершу вийшла двома окремими книгами: «Макроекономіка» і «Мікроекономіка». Українською мовою ці праці вийшли лише на початку 90-х років XX століття (Смовженко, Стеблій 2013).

Отже, згідно економічної теорії, у галузі економіки взаємодіє ряд учасників. Загалом виділяють суб'єкти, об'єкти й економічні відносини, кожен з яких аналізується відповідною компонентою економічної теорії. Однак економічні відносини не існують в ізоляції; вони проявляються через активність і поведінку економічних суб'єктів, переважно фірм і домогосподарств. Це є об'єктом вивчення в мікроекономіці (Петрушенко, 2012).

На рисунку 1 представлена схема взаємодії домогосподарств, фірм, ринку послуг, ринку ресурсів, а також процеси та засоби, які забезпечують функціонування системи мікроекономіки (Гриценко, 1999). Ці терміни становлять ядро **терміноапарату мікроекономіки**.

На більш високому рівні вивчається динаміка створення та розподілу валового національного продукту, породжена взаємодією між фірмами, домогосподарствами та державою (Гриценко, 1999). Це вже сфера макроекономіки.

Сукупність суб'єктів, таких як держава, фінансові ринки, центральний банк та світовий ринок,

Рис. 1. Ядро терміноапарату мікроекономіки

формують ядро **терміноапарату макроекономіки**. Разом мікро- та макроекономіки утворюють терміносистему економічної теорії, яку можна зобразити графічно (див. рис. 2) (Ставицький, Харламова 2018).

Взаємодія мікро- та макроекономіки формує цілісну картину функціонування економічної системи. Існування цієї дихотомії в економічній науці породжує дискусію щодо коректного вживання фахової термінології.

Існує декілька класифікацій економічних термінів, зокрема класифікація економічних термінів та економічних дисциплін наукової літератури в галузі економіки, що опублікована Американською асоціацією економістів в Journal of Economic Literature (JEL) (JEL, 2024), класифікація термінів за ознакою суб'єктів, об'єктів, процесів та дій (Дячук, 2003), а також дисциплінарний поділ економічної теорії (Кочан, 2017).

Одна із оптимальних класифікацій, яку запропонувала І. Кочан, базується на розподілі економічної науки на підгалузі. Мікроекономіка складається із таких дисциплін, як «Економіка підприємства», «Фінанси підприємства», «Бухгалтерський облік», «Аудит», «Маркетинг», «Менеджмент» та інші. У свою чергу, макроекономіка вивчає «Гроші і банки», «Економіку зовнішньої торгівлі», «Державні фінанси», «Міжнародні фінанси» (Кочан, 2017).

Проте, існуючі підходи до таксономії термінів не враховують ієрархічну природу взаємозв'язків у галузі економіки.

Для аргументації доцільності обраного ієрархічного підходу до стратифікації економічних термінів пропонуємо набір критеріїв, які найкраще відповідають вимогам аналізу на різних рівнях функціонування економічних агентів та економічних термінів за мікро- та макросферами.

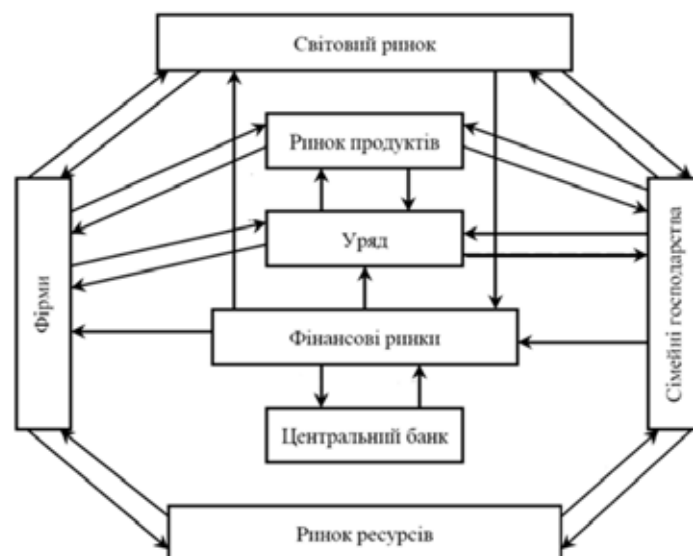

Рис. 2. Ядро терміноапарату економічної теорії

Цей набір критеріїв дозволяє стратифікувати терміни залежно від їхнього застосування, масштабу та рівня абстракції в мікро- та макроекономіці.

Такий розподіл полегшує аналіз та вивчення економічної термінології, дозволяючи визначити приналежність термінів до мікро- або макросфер залежно від контексту їх використання. Наприклад, термін «ринок» може належати як до макроекономіки, так і до мікроекономіки.

У макроекономіці «ринок» часто розглядається в глобальному контексті, наприклад, при аналізі ринку праці й загальних тенденцій, таких як рівень безробіття в країні. Натомість, у мікроекономіці «ринок» досліджується на більш деталізованому рівні, наприклад, у контексті конкретного товарного ринку, де вивчаються ціни, попит і пропозиція для конкретного товару (Смовженко, Стеблій 2013).

Отже, для коректної стратифікації економічних термінів необхідно враховувати масштаб та ситуаційний контекст (див. рис. 3)

Також деякі терміни можуть взаємодіяти синонімічно або антонімічно з іншими термінами. Наприклад, поняття «прибуток» та «зиск» є синонімами, обидва вказують на різницю між доходами та витратами підприємства. Проте «прибуток» виступає як більш широкий термін, у той час як «зиск» має більш конкретну семантику, оскільки враховує податки, амортизацію та інші фактори (Шевченко, 2008). Тому для правильної стратифікації економічних термінів за мікро- і макросферами економічної галузі необхідно враховувати їхні семантичні відношення: полісемії, синонімії, антонімії (Дячук, 2003).

Попередній огляд та інтерполяція різноманітних класифікацій та критеріїв, що використо-

вуються в лінгвістиці та економічній теорії, дає підстави для вибору найбільш коректних критеріїв для стратифікації економічних термінів за мікро- та макросферами, основними з-поміж яких є: **рівень абстракності, масштабність, об'єкт дослідження, галузева диференціація.**

Критерій стратифікації «**рівень абстракності**» допомагає визначити, наскільки загальними або специфічними є терміни та як вони відтворюють економічну реальність. Наприклад, у мікроекономіці такий термін, як «витрати підприємства» характеризує окремі, конкретні об'єкти економічних взаємовідносин. «Витрати підприємства» описують, скільки грошей підприємство витрачає на виготовлення товарів або послуг. А такий термін, як «національний дохід» в макроекономіці належать до більш абстрактних, узагальнених об'єктів. Термін «національний дохід» враховує суму доходів усіх учасників економіки (Шевченко, 2008).

Критерій стратифікації «**масштабність**» допомагає зрозуміти, на якому рівні аналізу вони використовуються, та як вони пов'язані між собою. Наприклад, в мікроекономіці, терміни «дохід» та «бідність» використовуються для опису фінансового становища окремих осіб або домогосподарств. У макроекономіці, терміни «дохід» та «бідність» використовуються для опису фінансового становища країни або регіону (Шевченко, 2008).

Критерій стратифікації «**об'єкт дослідження**» допомагає зрозуміти, що саме вивчають економічні терміни та як вони відображають економічні явища. Наприклад, в мікроекономіці, термін «попит» характеризує окремі агенти, такі як

Рис. 3. Розподіл термінів за мікро- та макросферами

споживачі, підприємства, ринки та їхні взаємодії. Так, «попит» відображає те, як споживачі реагують на зміну цін на товари чи послуги. У макроекономіці терміни «національний дохід» визначає його вплив на економічну політику. Так, «національний дохід» показує, скільки грошей заробляють усі суб'єкти економіки за певний період часу (Шевченко, 2008).

Критерій стратифікації «галузева диференціація» допомагає розрізнити, до якої дисципліни економічної науки належать терміни та як вони відповідають її цілям, завданням, методам тощо. Наприклад, у мікроекономіці термін «позиціонування бренду» використовується в дисципліні

«Маркетинг». Термін «позиціонування бренду» означає те, як ви диференціюєте себе від конкурентів і як споживачі ідентифікують ваш бренд і зв'язуються з ним. У макроекономіці термін «експорт» використовується в дисципліні «Зовнішня торгівля». Термін «експорт» означає продаж товарів або послуг за кордон (Іванченко, 2021; Григорова-Беренда, Шуба, 2016).

Таким чином, на основі аналізу наукової літератури, існуючих підходів класифікації та застосування обраних критеріїв стратифікації було розроблено систему критеріїв стратифікації економічних термінів за мікро- та макросферами (див. табл. 1).

Таблиця 1

Критерії стратифікації економічних термінів

Критерій	Мікроекономічні терміни	Макроекономічні терміни
Рівень абстрактності	Конкретні	Абстрактні
Масштабність	Рівень окремих економічних одиниць (домогосподарства, фірми)	Рівень агрегованих економічних секторів
Об'єкт дослідження	Поведінка та взаємодія окремих економічних агентів	Економіка в цілому, національна економіка
Галузева диференціація	«Економіка підприємства», «Фінанси підприємства», «Бухгалтерський облік», «Аудит», «Маркетинг», «Менеджмент»	«Гроші і банки», «Економіку зовнішньої торгівлі», «Державні фінанси», «Міжнародні фінанси»

Висновки. Підсумовуючи нашу розвідку, резюмуємо, що стратифікаційний (ієрархічний) підхід є необхідним інструментом для ретельного дослідження перекладної англійсько-української економічної термінології. Однією з його основних цілей є створення науково обґрунтованої та систематизованої структури економічних понять, яка сприятиме аналізу та усвідомленню економічних явищ і процесів, а також полегшить переклад економічних текстів між англійською та українською мовами.

Проте наявні системи класифікації економічних термінів не враховують їх ієрархічної

природи в цій галузі. Тому, ми рекомендуємо подальше дослідження застосування критеріїв стратифікації, використовуючи розроблену нами систему критеріїв. Це сприятиме більш глибокому аналізу взаємозв'язків між економічними термінами та їхньою ієрархічною структурою в різних сферах. Такий підхід розкриває широкі перспективи для систематизації та стандартизації економічних понять, глибшого розуміння економічних явищ і процесів, а також сприяє полегшенню перекладу економічних текстів між мовами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аніловська Г. Я., Висоцька І. Б. (Ред.). Фінанси підприємств : навч. посібник. Львів : ЛДУВС, 2018. 256 с.
2. Бардаш С. В., Баранюк Ю. Р. Поняття і склад публічних фінансів як об'єкта державного фінансового аудита. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. Вип. 6. Ч. 1. С. 34–37.
3. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 512 с.
4. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Київ : Перун, 2007. 1728 с.
5. Гончарук С. М., Долбнева Д. В., Приймак С. В., Романів Є. М. Фінансовий контроль : теорія, термінологія, практика : [навчальний посібник]. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 240 с.
6. Григорова-Беренда Л. І., Шуба М. В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. 320 с.
7. Гриценко А. А. Економічна теорія : предмет, логіка і структура. *Проблеми викладання економічної теорії : матеріали Всеукр. наук.-метод. конф.*, 26–27 квіт. 1999 р. Київ, 1999. С. 3–9.
8. Дячук Т. М. Українська соціально-економічна термінологія : становлення і кодифікація : [автореф. дис. ... канд. філол. наук]. Київ : Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2003. 20 с.

9. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. Банківська справа : термінологічний словник. Львів : Фінанси, банківська справа. Словники, енциклопедії, довідники, 2010. 508 с.
10. Іванечко Н. (Ред.). Маркетинг : навч. посіб. Запоріжжя : ЗУНУ, 2021. 240 с.
11. Козак Ю. Г., Логвінова Н. С., Ковалевський В. В. Міжнародні фінанси : навчальний посібник. 3-тє вид., перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 368 с.
12. Кочан І. М. Українське термінознавство ХХІ ст. у кваліфікаційних працях. *Термінологічний вісник*. Київ. 2017. № 4. С. 80–92.
13. Куценко О. Стратифікація політична. Соціологія політики: енциклопедичний словник. Київ : Вид-во Європ. ун-ту, 2009. С. 377–378.
14. Мала гірнича енциклопедія : у 3 т. / за ред. В. С. Білецького. Донецьк : Східний видавничий дім, 2013. Т. 3: С–Я. – 644 с.
15. Панчишина С., Островерха П. (Ред.). Аналітична економія : макроекономіка і мікроекономіка : навч. посібник : у 2 кн. Кн. 1 : Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. 4-тє вид., випр. і доп. Київ : Знання, 2006. 723 с.
16. Петрина О. С. Формування та функціонування англословних та українських терміносистем банківської сфери : [дис. ... д-ра філол. наук]. Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2016. 480 с. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/12/dis_petryna.pdf (дата звернення: 10.11.2023).
17. Петрушенко Ю. М. Мікроекономіка : теорія та приклади розв'язання задач : навч. посібник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2012. 320 с.
18. Посохов І. М., Дюжев В. Г., Сусліков С. В., Тимофєєва К. О. Економіка підприємства : навч. посіб. Київ : НТУ «ХП», 2016. 256 с.
19. Проценко Г. Д. Метеорологія та кліматологія : навчальний посібник. Київ, 2007. 256 с.
20. Смовженко Т. С. Місце і роль мікро- і макроекономіки в економічній науці. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. *Ін-т регіональних досліджень НАН України* / за ред. В.С. Кравців. Львів, 2013. Вип. 1 С. 424–431.
21. Ставицький А. В., Харламова Г. О. Моделювання мікроекономічних процесів : навчальний посібник. Київ : Аграр Медіа Груп, 2018. 182 с.
22. Словник-довідник з екології : навч.-метод. посіб. / уклад. О. Г. Лановенко, О. О. Остапшина. Херсон : ПП Вишемирський В. С., 2013. С. 166.
23. Товстенко В. Сучасна українська економічна терміносистема як компонент наукової картини світу. Лінгвосвіт сучасної фахової комунікації : монографія. Київ : Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана, 2022. С. 101–151.
24. Універсальний словник-енциклопедія. 4-тє вид. Київ : Тека, 2006. 1440 с.
25. Хомутенко А. В. Прагматика та семантика термінів фінансової науки «супільні фінанси», «публічні фінанси» та «державні фінанси». *Фінанси України*. 2017. № 1 (254). С. 111–126.
26. Черваньов Д. М., Жилінська О. І. (Ред.). Міждисциплінарний словник з менеджменту. Київ : Нічлава, 2011. 320 с.
27. Шевченко Л. С. (Заг. ред.). Основи економічної теорії : підручник. Харків : Право, 2008. 512 с.
28. Barbalet J. M. Principles of Stratification in Max Weber: An Interpretation and Critique. *The British Journal of Sociology*. 1980. Vol. 31, no. 3. P. 401. URL: <https://doi.org/10.2307/589373> (дата звернення: 10.12.2023).
29. Davis K., Moore W. E. Some Principles of Stratification. *American Sociological Review*. 1945. Vol. 10, no. 2. P. 242. URL: <https://doi.org/10.2307/2085643> (дата звернення: 10.12.2023).
30. Gleason H. The organization of language: a stratificational view. Report of the Fifteenth Annual (First International) Round Table Meeting on Linguistics and Language Studies. Washington : *Georgetown University Press*, 1964. P. 75–95. URL: https://repository.library.georgetown.edu/bitstream/handle/10822/555457/GURT_1964.pdf?sequence=1 (дата звернення: 10.12.2023).
31. Methods for Stratification and Validation Cohorts: A Scoping Review / T. Torres Moral et al. *Journal of Personalized Medicine*. 2022. Vol. 12, no. 5. P. 688. URL: <https://doi.org/10.3390/jpm12050688> (дата звернення: 10.01.2024).
32. JEL Classification Codes Guide. URL: <https://www.aeaweb.org/jel/guide/jel.php> (дата звернення: 10.01.2024)
33. Barnett V. Tugan-Baranovsky as a Pioneer of Trade Cycle Analysis. *Journal of the History of Economic Thought*. 2001. Vol. 23, no. 4. P. 443–466. URL: <https://doi.org/10.1080/10427710120096956> (дата звернення: 10.01.2024).
34. King J. E. The Origin of the Term «Political Economy». *The Journal of Modern History*. 1948. Vol. 20, no. 3. P. 230–231. URL: <https://doi.org/10.1086/237208> (дата звернення: 02.12.2023).
35. Davis J. B. Stratification Economics as an Economics of Exclusion. *SSRN Electronic Journal*. 2019. URL: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3328127> (дата звернення: 15.01.2024).

REFERENCES

1. Anilovska H. Ya., Visotska I. B. (Eds.). (2018) *Finansy pidpriemstv: navch. posibnyk*. [Enterprise Finance: textbook] Lviv: LDUVS. 256 s. [in Ukrainian]
2. Bardash S. V., Baraniuk Yu. R. (2016) *Poniattia i sklad publichnykh finansiv yak obiekta derzhavnogo finansovoho audytu*. [The concept and structure of public finance as an object of state financial audit] *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University, 6(1), S. 34–37. [in Ukrainian]
3. Brukhanskyi R. F. (2016) *Bukhhalterskyi oblik: pidruchnyk*. [Accounting: textbook] Ternopil: TNEU. 512 s. [in Ukrainian]

4. Busel V. T. (2007) Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy. [Great explanatory dictionary of modern Ukrainian language] Kyiv: Perun. 1728 s. [in Ukrainian]
5. Honcharuk S. M., Dolbnieva D. V., Pryimak S. V., Romaniv Ye. M. (2019) Finansovy kontrol: teoriia, terminolohiia, praktyka: [navchalnyi posibnyk]. [Financial control: theory, terminology, practice: [textbook]] Lviv: LNU im. I. Franka. 240 s. [in Ukrainian]
6. Hryhorova-Berenda L. I., Shuba M. V. (2016) Teoriia i praktyka zovnishnoi torhivli: navchalnyi posibnyk. [Theory and practice of foreign trade: textbook] Kharkiv: Kharkivskiy natsionalnyi universytet imeni V. N. Karazina. 320 s. [in Ukrainian]
7. Hrytsenko A. A. (1999) Ekonomichna teoriia: predmet, lohika i struktura. [Economic theory: subject, logic and structure] Problemy vykladannia ekonomichnoi teorii: materialy Vseukr. nauk.-metod. konf. (Kyiv, 26–27 kvitnia 1999 r.). – Problems of teaching economic theory: materials of the All-Ukrainian scientific and methodological conference (Kyiv, April 26-27, 1999). Kyiv. S. 3-9. [in Ukrainian]
8. Diachuk T. M. (2003) Ukrainska sotsialno-ekonomichna terminolohiia: stanovlennia i kodifikatsiia: [avtoref. dis. ... kand. filol. nauk]. [Ukrainian socio-economic terminology: formation and codification: [author's abstract. dis. ... Cand. philol. sciences]] Kyiv: Kyiv. nat. un-t them. T. Shevchenko. 20 s. [in Ukrainian]
9. Zahorodnii A. H., Vozniuk H. L. (2010) Bankivska sprava: terminolohichni slovnyk. [Banking: terminological dictionary] Lviv: Finance, banking. Dictionaries, encyclopedias, reference books. 508 s. [in Ukrainian]
10. Ivanechko N. (Ed.). (2021) Marketynh: navch. posib. [Marketing: textbook] Zaporizhzhia: ZUNU. 240 s. [in Ukrainian]
11. Kozak Y. H., Lohvinova N. S., Kovalevskiy V. V. (2007) Mizhnarodni finansy: navchalnyi posibnyk. 3rd ed., rev. and add. [International Finance: textbook] Kyiv: Tsentр uchbovoi literatury. 368 s. [in Ukrainian]
12. Kochan I. M. (2017) Ukrainske terminoznavstvo XXI st. u kvalifikatsiinykh pratsiakh. [Ukrainian terminology of the XXI century in qualification works] Terminolohichni visnyk. – Terminological Bulletin, 4, S. 80–92. [in Ukrainian]
13. Kutsenko O. (2009) Politychna stratyfikatsiia. [Political stratification] In: Sotsiolohiia polityky: entsykl. slovnyk / avt.-uporiad. V. A. Poltorak, O. V. Petrov, A. V. Tolstoukhov. – Sociology of politics: encyclopedic dictionary / authors-arr. V. A. Poltorak, O. V. Petrov, A. V. Tolstoukhov. Kyiv: Vyd-vo Yevrop. un-tu. 373 s. [in Ukrainian]
14. Mala hirnycha entsyklopediia: u 3 t. / za red. V. S. Biletskoho. (2013) [Small mining encyclopedia: in 3 volumes / ed. V. S. Biletsky] Donetsk: Skhidnyi vydavnychiy dim. T. 3: S–Ya. – 644 s. [in Ukrainian]
15. Panchyshyna S., Ostroverkha P. (Eds.). (2006) Analychna ekonomii: makroekonomika i mikroekonomika: navch. posibnyk: u 2 kn. Kn. 1: Vstup do analychnoi ekonomii. Makroekonomika. 4th ed., rev. and add. [Analytical economy: macroeconomics and microeconomics: textbook: in 2 books. Book 1: Introduction to analytical economics. Macroeconomics] Kyiv: Znannia. 723 s. [in Ukrainian]
16. Petryna O. S. (2016) Formuvannia ta funktsionuvannia anhlo-movnykh ta ukrainskykh terminosystem bankivskoi sfery: [dis. ... d-ra filol. nauk]. [Formation and functioning of English and Ukrainian terminological systems of the banking sphere: [dissertation ... Doctor of Philology]] Lviv: Lviv National University named after Ivan Franko. 480 s. URL: https://lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/12/dis_petryna.pdf (data zvernennia: 10.11.2023). [in Ukrainian]
17. Petrusenko Y. M. (2012) Mikroekonomika: teoriia ta pryklady rozviazannia zadach: navch. posibnyk. [Microeconomics: theory and examples of problem solving: textbook] Sumy: VTD “Universytetska knyha”. 320 s. [in Ukrainian]
18. Posokhov I. M., Diuzhev V. H., Suslikov S. V., Tymofieieva K. O. (2016) Ekonomika pidpriemstva: navch. posib. [Economics of the enterprise: textbook] Kyiv: NTU “KhPI”. 256 s. [in Ukrainian]
19. Protsenko H. D. (2007) Meteorolohiia ta klimatolohiia: navchalnyi posibnyk. [Meteorology and climatology: textbook] Kyiv. 256 s. [in Ukrainian]
20. Smovzhenko, T. S. (2013). Mistsye i rol mikro- i makroekonomiky v ekonomichnii nautsi. V *Sotsialno-ekonomichni problemy suchasnoho periodu Ukrainy* [Socio-economic problems of the modern period of Ukraine] (Vyp. 1(99), s. 424–431). In-t regionalnykh doslidzhen NAN Ukrainy. [in Ukrainian]
21. Stavyskyi A. V., Kharlamova H. O. (2018) Modeliuvannia mikroekonomichnykh protsesiv: navchalnyi posibnyk. [Modeling of microeconomic processes: textbook] Kyiv: Agrar Media Group. 182 s. [in Ukrainian]
22. Slovnyk-dovidnyk z ekolohii: navch.-metod. posib. / uklad. O. H. Lanovenko, O. O. Ostapishina. (2013) [Dictionary-reference book on ecology: educational and methodical manual / comp. O. G. Lanovenko, O. O. Ostapishina] 166 s. [in Ukrainian]
23. Tovstenko V. (2022) Suchasna ukrainska ekonomichna terminosystema yak komponent naukovoї kartyny svitu. [Modern Ukrainian economic terminological system as a component of the scientific picture of the world] In: *Linhvosvit suchasnoi fakhovoї komunikatsii: monohrafiia / uporiad. L. Kozlovska. – Linguistic world of modern professional communication: monograph / arr. L. Kozlovska. Kyiv: Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Ministry of Education and Science of Ukraine. S. 101–151. [in Ukrainian]*
24. Universalnyi slovnyk-entsyklopediia. (2006) 4-te vyd. [Universal dictionary-encyclopedia. 4th edition] Teka. 1440 s. [in Ukrainian]
25. Khomutenko, A. V. (2017) Pragmatyka ta semantyka terminiv finansovoї nauky «suspilni finansy», «publichni finansy» ta «derzhavni finansy». [Pragmatics and semantics of the terms of financial science “public finance”, “public finance” and “state finance”] *Finansy Ukrainy. – Finance of Ukraine*, 1, S. 111-126. [in Ukrainian]
26. Chervanov, D. M., & Zhylynska, O. I. (Eds.). (2011) *Mizhdystsyplinarnyi slovnyk z menedzhmentu. [Interdisciplinary dictionary of management] Nichlava. 320 s. [in Ukrainian]*
27. Shevchenko, L. S. (Ed.). (2008) *Osnovy ekonomichnoi teorii: Pidruchnyk. [Fundamentals of economic theory: Textbook] Kharkiv, Ukraine: Pravo. 512 s. [in Ukrainian]*

28. Barbalet, J. M. (1980). Principles of Stratification in Max Weber: An Interpretation and Critique. *The British Journal of Sociology*, 31(3), 401. <https://doi.org/10.2307/589373>
29. Davis, K., & Moore, W. E. (1945). Some Principles of Stratification. *American Sociological Review*, 10(2), 242. <https://doi.org/10.2307/2085643>
30. Gleason, H. (1964). The organization of language: a stratificational view. In C. Stuart (Ed.), *Report of the Fifteenth Annual (First International) Round Table Meeting on Linguistics and Language Studies (Monograph Series on Languages and Linguistics, 17)* (pp. 75–95). Georgetown University Press. https://repository.library.georgetown.edu/bitstream/handle/10822/555457/GURT_1964.pdf?sequence=1
31. Torres Moral, T., et al. (2022). Methods for Stratification and Validation Cohorts: A Scoping Review. *Journal of Personalized Medicine*, 12(5), 688. <https://doi.org/10.3390/jpm12050688>
32. JEL Classification Codes Guide. (n.d.). Retrieved January 10, 2024, from <https://www.aeaweb.org/jel/guide/jel.php>
33. Barnett, V. (2001). Tugan-Baranovsky as a Pioneer of Trade Cycle Analysis. *Journal of the History of Economic Thought*, 23(4), 443–466. <https://doi.org/10.1080/10427710120096956>
34. King, J. E. (1948). The Origin of the Term “Political Economy”. *The Journal of Modern History*, 20(3), 230–231. <https://doi.org/10.1086/237208>
35. Davis, J. B. (2019). Stratification Economics as an Economics of Exclusion. *SSRN Electronic Journal*. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3328127>